

ომი და ბავშვები

ავტორი: გიორგი ჭანტურია

1996 წლის 26 აგვისტოს გაეროს გენერალურმა მდივანმა გენერალურ ასამბლეას წარუდგინა კვლევა – „შეიარაღებული კონფლიქტების გავლენა ბავშვებზე“ – რომელიც საფუძვლად დაედო აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით სპეციალური წარმომადგენლის მანდატის შექმნას (Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflicts (OSRSG-CAAC)). საინტერესოა, რომ კვლევა მომზადებული იყო ყოფილი მასწავლებლისა და მოზამბიკის განათლების მინისტრის, გრასა მაშელის მიერ^[1].

აღნიშნული კვლევა წარმოაჩენდა, რამდენად ნეგატიური გავლენა აქვს შეიარაღებულ კონფლიქტებს ბავშვებზე და მათ ყველაზე დიდ მსხვერპლად მოიხსენებდა^[2]. შესაბამისად, სპეციალური წარმომადგენლის მანდატის შექმნა მიზნად ისახავდა შეიარაღებული კონფლიქტებისას ბავშვების უსაფრთხოების გაძლიერებას, ამ საკითხებზე საზოგადოების ცნობიერებას ამაღლებასა და ბავშვთა უფლებების დაცვის განვითარებას. სამწუხაროდ, ამ მიმართულებით დიდი წინსვლა ნამდვილად არ არის...

სპეციალური წარმომადგენელი გენერალურ ასამბლეასა და ადამიანის უფლებათა საბჭოს არსებული ვითარების შესახებ ყოველწლიურ ანგარიშს წარუდგენს. 2020 წლის მონაცემების მიხედვით, შეიარაღებული კონფლიქტებისას ბავშვთა უფლებების ყველაზე მძიმე დარღვევები ავღანეთში, კონგოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში, სომალში, სირიასა და იემენში ფიქსირდებოდა^[3].

წლების განმავლობაში დაკვირვებისა და ანგარიშების მიხედვით, გამოიკვეთა 6 ყველაზე მძიმე დარღვევა ბავშვების მიმართ^[4]:

- დაჭრა და მკვლელობა;
- ჯარისკაცებად რეკრუტირება და გამოყენება;
- სექსუალური ძალადობა;
- მოტაცება;
- განათლებისა და ჯანდაცვის უფლების ხელყოფა, რაც გამოიხატება სკოლებისა და ჰოსპიტლების დაზიანებასა თუ განადგურებაში;
- ჰუმანიტარულ საშუალებებზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა.

როგორც ვხედავთ, რუსეთის აგრესიის შედეგად, ჩამოთვლილიდან ყველა თუ არა, თითქმის ყველა მიმართულებით ირღვევა უკრაინაში მცხოვრები 7.5 მილიონი ბავშვის უფლება. ბოლო დღეებია ვრცელდება ძალიან მძიმე ვიდეო რგოლები დაღუპული, მშობლების გარეშე დარჩენილი ბავშვების შესახებ; მშობლების შესახებ, რომლებიც უმძიმეს მდგომარეობაში ემშვიდობებიან თავიანთ შვილებს. ქალების შესახებ, რომლებსაც საშინელ პირობებში უწევთ მშობიარობა, დაბომბილი საგანმანათლებლო დაწესებულებების შესახებ და ა.შ. ბუნებრივია, ამ

მოვლენებს არამხოლოდ ფიზიკური, ფსიქიკური ჯანმრთელობის კუთხითაც ძალიან ნეგატიური გავლენა აქვს ბავშვების განვითარებაზე^[5].

არ დარჩენილა ორგანიზაცია, რომელიც არ მოუწოდებს რუსეთს, გაითვალისწინოს და დაიცვას ბავშვთა უფლებები. მეორე მხრივ, რომელ ბავშვთა უფლებებზეა საუბარი, როდესაც თავიანთ ქვეყანაში უმძიმეს დანაშაულებს სჩადიან. პირველი, რაც რუსეთმა საგანმანათლებლო სისტემაში განახორციელა ეს იყო პროპაგანდის კიდევ უფრო გააქტიურება^[6]. კონკრეტულად, მასწავლებლებს მიეწოდათ ზუსტი ინსტრუქციები, როგორ ისაუბრონ ომის შესახებ, რა მასალები უნდა გამოიყენონ^[7]. გარდა ამისა, ჩახშულია კრიტიკული აზრი, რომლის გამოთქმაც მოსწავლეებსაც კი ეკრძალებათ^[8], მაგ: ვირუსულად გავრცელდა ინფორმაცია რუსეთში საპროტესტო აქციაზე დაკავებული ბავშვების შესახებ. ასევე, კარგად არის ცნობილი, როგორ ცდილობენ, საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ტვინები გამოურეცხონ ბავშვებს. საოცარია ისტორია 12 წლის კირილის შესახებ, რომელიც მასწავლებელს უკრაინაში განვითარებული მოვლენების შესახებ შეეწინააღმდეგა, რის შემდეგაც თავი პოლიციაში ამოყო (მეტი დეტალი იხ. ქვემოთ).

„მოსკოვში მე-6 კლასის მოსწავლემ ისტორიის გაკვეთილზე თავისი აზრი გამოთქვა უკრაინაში ომის შესახებ, რის შემდეგაც ის პოლიციაში გამოიძახეს, წერს „ნოვია გაზეტა“.

12 წლის კირილის დედის თქმით, ისტორიის გაკვეთილზე მან მასწავლებელს უკრაინის ომზე დაუსვა შეკითხვები. ისტორიის მასწავლებელმა თქვა, რომ ბრალდებები რუსეთის ჯარის უკრაინაში შეჭრისა და მიტინგებზე ომის მოწინააღმდეგეების ცემის შესახებ არის „ფეიკი“ და გამოგონილი უკრაინელი და ამერიკელი „სპეციალისტების“ მიერ, მან უკრაინელებს „ნაცისტები“ უწოდა.

„შექვეყნასელი კირილი არ დაეთანხმა მასწავლებელს, გაკვეთილის შემდეგ კი დაიყვირა – „დიდება უკრაინას!“ [\(რადიო თავისუფლება\)](#).

ამ ინფორმაციას ის „ნოვია გაზეტა“ ავრცელებს, რომელშიც ჟურნალისტი ანა პოლიტკოვსკაია მუშაობდა, აშუქებდა ჩეჩნეთში რუსეთის აგრესიას და, რომელიც არაერთი მცდელობის შემდეგ, პუტინის დაბადების დღეზე მოკლეს.

ასევე კარგად ჩანს, თუ რამდენად მძიმე შედეგები აქვს განათლებაში ვიწრო პარტიული პოლიტიკის შეტანას და ამ მიზნებით ხელმძღვანელობას. ამ კუთხით ჩვენც ბევრი გამოწვევა გვაქვს, თუმცა ამაზე სხვა დროს იყოს.

საბოლოოდ, ამ სტატიის მთავარი არსი ალბათ ისევ სოლიდარობაა უკრაინელი ხალხისადმი და რა სასიამოვნოა, რომ ჩვენი მასწავლებლების სოლიდარობის გამომხატველი ვიდეოები მათაც [გააზიარეს](#) და დიდი მადლობა გადაუხადეს ჩვენს მასწავლებლებს.

რა თქმა უნდა, ომი დასრულდება და დასრულდება უკრაინის გამარჯვებით და როგორც ახლა, მაშინაც ძალიან მნიშვნელოვანი იქნება ჩვენი მასწავლებლებისა და საზოგადოების სოლიდარობა და მხარდაჭერა.

[#StandWithUkraine](#) [#СлаваУкраїні](#) [#СлаваГероїв](#)

[1] ბევრ მიღწევასთან ერთად, გრასა მაშელი იმითაც არის ცნობილი, რომ ერთადერთი ქალია, რომელიც ორი სხვადასხვა ქვეყნის პირველი ლედი იყო. თავის დროზე ჯერ მოზამბიკის პრეზიდენტის, სამორა მაშელის (1979-1986), ხოლო შემდგომ უკვე სამხრეთ აფრიკის პრეზიდენტის, ნელსონ მანდელას მეუღლე იყო (1998-2013).

[2] https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/51/306&Lang=E&Area=UNDOC

[3] https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2021/437&Lang=E&Area=UNDOC

[4] <https://childrenandarmedconflict.un.org/six-grave-violations/>

[5] <https://abcnews.go.com/International/mental-health-effects-ukraine-war-zone-children/story?id=83203801>

[6] Tyan, A. The Kremlin forces schools and theaters to uphold Putin’s invasion propaganda. Coda Story. 01.03.2022 <https://www.codastory.com/disinformation/kremlin-schools-propaganda/>

[7] გვინდაძე, ს. პატრიოტიზმის გაკვეთილები – რას უყვებიან რუსეთში მოსწავლეებს პუტინის ომზე? რადიო თავისუფლება. 04.03.2022

https://www.radiotavisupleba.ge/a/31736436.html?fbclid=IwAR34x-C3dCks2ePFmCNVnNbPXVqH_ZaOUHxMhWNI LMNoM2lqgzhIqa-BC-k

[8] ლუკიანოვა, ი. *Диссидент из 6-го «А»* На уроке истории московский школьник высказал свою позицию по поводу «спецоперации». После этого к нему домой пришла полиция и отключила электричество. Novaya Gazeta. 09.03.2022. <https://novayagazeta.ru/articles/2022/03/07/dissident-iz-6-go-a>

გამოყენებული

https://mobile.twitter.com/nexta_tv/status/1505033676152885255/photo/1

ილუსტრაცია: